

Deia Arundhati Roy: "Això de justícia infinita per uns, vol dir injustícia infinita per els altres".

Dg, 11/09/2011 per Ramon Colom Esmatges

[Cal que hi hagi soroll...](#)

Avui es l'onze de setembre i fa deu anys de l'11-S. Per qüestions purament de producció, els mitjans fan molt periodisme d'efemèride. Es previsible molts mesos abans, quasi tants mesos o anys faci d'allò que el vent no s'endugué. Aquest periodisme gaudeix d'èxit per un altre motiu: ens agrada exercitar la memòria. Quantes vegades no heu llegit i us han dit, "què fèieu l'11-S quan els avions van creuar els edificis de les torres bessones?".

Des de fa deu anys no es deixen de publicar pàgines i mes pàgines sobre l'11-S. Podríem classificar-les en tres apartats: recerca, testimonis i "reflexions". En aquest darrer apartat i coincidint mes o menys amb l'aniversari a les estanteries de les llibreries n'han arribat uns quants. Però jo vull recuperar "El álgebra de la justicia infinita" d'Arundhati Roy, una col·lecció de cinc assajos escrits el 2001 i publicats en castellà l'any 2002 per Anagrama.

L'escriptora índia no cerca dades i mes dades. Directament, t'adreça un cop de puny (literari) al baix ventre i diu coses com la del títol. "Observin la justícia infinita d'aquest nou segle: civils que es moren de fam, mentre esperen que els matin", afegeix. I diu un altre cosa: "Els obrellaunes, les navalles i una freda còlera seran les armes amb les que es lliuraran les guerres del nou segle. La còlera és l'arma fonamental. Es filtra pels controls duaners i passa totalment desapercibuda. Mai apareix en els registres d'equipatges". I si parlem de còlera podríem parlar d'indignació.

Els testimonis i els records. La revista alemanya "Stern" va proposar al fotògraf suís, Henry Leutwyler, a col·laborar en el número especial de la revista amb motiu de l'11-S. Aquest es va comprometre a fer-ho mostrant els objectes que pertanyien a les víctimes. El diari "Le Monde", ahir, ens en presentava una, guardada per Bradley Burlingame, germà de Charles Burlingame, el pilot d'American Airlines del vol AA77, mort al Pentàgon als 51 anys. La seva mare, Patricia-Ann Burlingame, morta el 8 de novembre del 2000, havia encarregat que en el recordatori del seu funeral es recordés un poema: "No ploris sobre la meva tomba, no hi soc dins, no estic morta". L'11-S del 2001, quan en Charles moria en l'atemptat portava damunt el recordatori de sa mare, fet que reporta consol al seu germà Brad.

Podríem parlar del teatre, del cinema, de l'art, de la TV...de tots els mitjans que ens han donat a conèixer detalls de l'11-S de fa deu anys. No hi entraré, encara que no em resistiré a recomanar-vos el visionat d'una de les pel·lícules que mes m'han impactat en els darrers mesos: "Incendies" del canadenc Denis Villeneuve i que trobaran a qualsevol videoclub. No parlan de l'11-S però sí ens fan veure com es possible l'odi que generà l'atemptat de les torres bessones.

No faré cap reflexió. No vull ni puc ser original després de tantes idees i cites brillants. Em plantejo que podem fer perquè encara que desapareixessin tots els exèrcits del món, si l'odi i la manca de pau continua en les nostres ànimes, un altre onze de setembre es possible. Hem de canviar radicalment les nostres vides. Però això pot dir-ho tot i res. Crec en la política, també en la diplomàcia però per damunt de tot en les idees. Els cristians i també els jueus i els musulmans han de ser capaços de dialogar per fixar els criteris del comportament humà, de l'ètica comuna. En un món globalitzat hi correspon una ètica comuna. No mes afusellades amb una estampa de la Mare de Deu enganxada a les armes. Per això us recomano "Incendies". Però aquest objectiu es molt difícil d'aconseguir amb les eines de la

política i potser seria més fàcil des de el camp de la religió. Ens hem de contagiar d'ètica global.

I acabo amb una pregunta: "hi ha alguna església cristiana, una sinagoga o una mesquita que permetés seure als interessats per posar en comú aquesta voluntat". Potser, la Comunitat de Sant Egidí?. També podem combregar de maneres diferents.